

**YÖNETMELİK**

Hazine ve Maliye Bakanlığında:

**SİGORTA TAHKİM KOMİSYONU BİLİRKİŞİLİK YÖNETMELİĞİ****BİRİNCİ BÖLÜM****Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar****Amaç**

**MADDE 1 –** (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Sigorta Tahkim Komisyonu nezdinde bilirkişiliğe başvuru ve kabul şartları, bilirkişilerin nitelikleri, sicile ve listeye kaydı, görevlendirilmeleri, uymaları gereken ilkeler, çalışma esasları, denetimi, sicil ve listeden çıkarılmalarına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

**Kapsam**

**MADDE 2 –** (1) Bu Yönetmelik, Sigorta Tahkim Komisyonu nezdinde görülen uyuşmazlıklara ilişkin bilirkişilik faaliyetini kapsar.

(2) Kanunlarda bilirkişilik hizmeti verebileceği öngörülen kurumlar ile yargı mercilerinin talebi üzerine bilimsel ve teknik görüş bildiren kamu kurum ve kuruluşları bu Yönetmeliğin kapsamı dışındadır.

**Dayanak**

**MADDE 3 –** (1) Bu Yönetmelik, 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 30 uncu maddesinin yirmi birinci fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

**Tanımlar**

**MADDE 4 –** (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Adli bilirkişilik: 3/11/2016 tarihli ve 6754 sayılı Bilirkişilik Kanunu uyarınca adli ve idari yargı alanında yürütülen her türlü bilirkişilik faaliyetini,
- b) Adli bilirkişi listesi: Bilirkişilik Kanunu uyarınca bilirkişilik bölge kurulları tarafından oluşturulan bölge bilirkişi listelerini,
- c) Aktüer: Sigortacılık Kanununu kapsamında Bakanlık nezdinde tutulan Aktüerler Siciline kayıtlı kişiyi,
- ç) Bakanlık: Hazine ve Maliye Bakanlığını,
- d) Bilirkişi: Çözümü hukuk dışında uzmanlığı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hâllerde görüşüne başvurulmak amacıyla Sigorta Tahkim Komisyonu nezdinde oluşturulan bilirkişi listesine kayıtlı veya zorunlu hallerde liste dışından atanacak gerçek kişileri,
- e) Bilirkişilik temel eğitimi: Bilirkişilik faaliyeti öncesinde Bilirkişilik Kanununa göre alınması zorunlu eğitimi,
- f) Disiplin Kurulu: Bilirkişilerin disiplin işlemlerini yürüten kurulu,
- g) Hakem: Sigorta Tahkim Komisyonu listesine kayıtlı, sigorta ve itiraz hakemleri ile bunlardan oluşan heyetleri,
- ğ) Komisyon: Sigorta Tahkim Komisyonunu,
- h) Komisyon Başkanlığı: Komisyonun işleyişi ile ilgili kararları almaya yetkili birimi,
- ı) Komisyon Müdürlüğü: Komisyon Başkanlığının sekreteryaya işlemleri ile ilgili mevzuat uyarınca verilen görevleri yerine getiren birimi,
- i) Liste: Komisyon nezdinde tutulan bilirkişi listesini,
- j) Sicil: Komisyon nezdinde tutulan bilirkişilik sicilini,
- k) Sigorta eksperleri: Sigortacılık Kanununu kapsamında sigorta eksperliği ruhsatına sahip ve sigorta eksperlerine ilişkin levhaya kayıtlı olan gerçek kişiyi,
- l) Tarife: Bakanlık tarafından hazırlanacak bilirkişi ücret tarifesi,
- m) TARSİM: Tarım Sigortalı Havuzunu,
- n) Yardımcı aktüer: Bakanlık nezdinde yardımcı aktüerler için tutulan listeye kayıtlı kişiyi, ifade eder.

**İKİNCİ BÖLÜM****Bilirkişilerin Uyacakları Temel ve Etik İlkeler****Temel ilkeler**

**MADDE 5 –** (1) Bilirkişi, görevini dürüstlük kuralları çerçevesinde bağımsız, tarafsız ve objektif olarak yerine getirir.

(2) Bilirkişi, raporunda çözümü uzmanlığı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hususlar dışında açıklama yapamaz; hukuki nitelendirme ve değerlendirmelerde bulunamaz.

(3) Genel bilgi veya tecrübeyle ya da hakemlik sıfatının gerektirdiği hukuki bilgiyle çözümlenmesi mümkün olan konularda bilirkişiye başvurulamaz.

(4) Bilirkişi, kendisine tevdi olunan görevi bizzat yerine getirmekle yükümlü olup, görevinin icrasını kısmen yahut tamamen başka bir kimseye devredemez.

(5) Bilirkişi, görevi sebebiyle kendisine tevdi edilen bilgi ve belgelerin veya öğrendiği sırların gizliliğini sağlamakla ve korumakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, bilirkişilik görevi sona erdikten sonra da devam eder.

(6) Çözümü uzmanlığı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren sorun açıkça belirtilmeden ve inceleme yaptırılacak konunun kapsamı ile sınırları açıkça gösterilmeden bilirkişi görevlendirilemez.

(7) Aynı konuda bir kez rapor alınması esastır. Ancak, rapordaki eksiklik veya belirsizliğin giderilmesi için ek rapor veya zorunlu hallerde yeni bir bilirkişiden rapor istenebilir.

#### **Etik ilkelerin kapsamı ve etik ilkelere bağlılık**

**MADDE 6 – (1)** Sicile ve listeye kaydolun bilirkişiler ile liste dışından görevlendirilen bilirkişiler, bilirkişilik göreviyle bağdaştığı ölçüde 7 ila 14 üncü maddelerdeki ilkelere ve 13/4/2005 tarihli ve 25785 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte düzenlenen etik ilkelere uymakla yükümlüdür.

#### **Yetkinlik ve mesleki özen**

**MADDE 7 – (1)** Bilirkişi, adalete hizmet etme bilinciyle, görevini etkin, zamanında ve verimli biçimde yerine getirmeyi, sunduğu hizmet kalitesini yükseltmeyi hedefler.

(2) Bilirkişi, oy ve görüşünü oluştururken uzmanlık alanına ait teknik terim ve ifadeleri, mümkün olduğu ölçüde, görevlendirmeyi yapan hakem ve tarafların anlayabileceği bir dil ile açıklar.

#### **Bağımsızlık**

**MADDE 8 – (1)** Bilirkişi, görevlendirmeyi yapan hakeme, uyumsuzluğun taraflarına ve kendi işverenine karşı bağımsız olup, görevini yalnızca uzmanlık alanındaki bilimsel verilere göre yerine getirir.

(2) Bilirkişi, bağımsızlığına zarar verebilecek veya böyle bir izlenim uyandırabilecek her türlü davranış ve ilişkidenden uzak durur.

#### **Dürüstlük ve tarafsızlık**

**MADDE 9 – (1)** Bilirkişi; görevini dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım yapmaksızın dürüstlük ve tarafsızlık ilkeleri doğrultusunda yerine getirir.

(2) Bilirkişi, görev süresince doğrudan veya dolaylı olarak uyumsuzluğun taraflarından gelen uzman görüşü, danışmanlık, hakemlik ya da buna benzer bir görevi kabul edemez.

(3) Bilirkişi, yakınlarının veya iş ilişkisinin bulunduğu kişi, kurum veya kuruluşların, tarafı olduğu ya da ilgili bulunduğu uyumsuzluklarda görevlendirmeyi kabul edemez.

#### **Saygınlık ve güven**

**MADDE 10 – (1)** Bilirkişi, görevinin saygınlığını ve kişilerin adalete olan güvenini zedeleyen veya şüpheye düşüren her türlü tavrı ve davranıştan kaçınır.

(2) Bilirkişi, kendisine tevdi olunan görevin her türlü kişisel veya özel menfaatin üzerinde olduğu bilinciyle hareket eder, görevini layıkıyla yerine getirir.

(3) Bilirkişi, görev almak amacıyla her türlü öneri veya girişimden kaçınır.

#### **Görevi kabul yükümlülüğü**

**MADDE 11 – (1)** Sicile ve listeye kayıtlı olan bilirkişi, 25 inci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, kendisine verilen görevi kabul etme yükümlüdür.

(2) Bilirkişi, görevlendirildiği konuda uzmanlık bilgisi ve tecrübesinin yeterli olmadığını, konunun kendi uzmanlık alanına girmediğini, varsa görevi kabulden kaçınmasını haklı kılabilecek mazeretini, görevlendirmeyi yapan hakeme bildirmekle yükümlüdür.

#### **Menfaat elde etme yasağı**

**MADDE 12 – (1)** Bilirkişi, bilirkişilik görev, unvan ve yetkilerini kullanarak kendisi, yakınları veya üçüncü kişiler lehine menfaat sağlayamaz, hediye alamaz ve aracılıkta bulunamaz.

(2) Bilirkişi, görevi sırasında elde ettiği resmi veya gizli nitelikteki bilgileri, kendisi, yakınları veya üçüncü kişiler yararına doğrudan veya dolaylı olarak bir menfaat elde etmek için kullanamaz.

#### **Bildirim yükümlülüğü**

**MADDE 13 – (1)** Bilirkişi, etik ilkelerle bağdaşmayan veya hukuka aykırı iş ve eylemlerde bulunmasının kendisinden talep edilmesi halinde ya da görevini yerine getirirken bu tür bir eylem veya işlemle haberdar olduğunda, durumu gecikmeksizin görevlendirmeyi yapan hakeme ve Komisyona bildirir.

#### **Reklam yasağı**

**MADDE 14 – (1)** Bilirkişinin, bilirkişilik görevi almak için reklam sayılabilecek her türlü girişim ve eylemde bulunması, internet sitesinde, tabelalarında ve basılı kâğıtlarında sicil ve listeye kayıtlı bilirkişi olduğuna dair ibareler kullanması yasaktır.

(2) Bilirkişi; bilirkişilik görevi almak amacıyla özel amaçlı arama motorlarına, rehberlerine, listelerine, veri tabanlarına ve benzerlerine kayıt olamaz, kayıt edilmesine rıza gösteremez. Ancak, bilirkişilik görevi alma amacına yönelik olmamak kaydıyla, internet sayfasını özel amaçlı arama motorlarına kayıt edebilir, anahtar kelime olarak da; sadece adı soyadı ve mesleki unvanı ile bulunduğu şehrin adını kullanabilir.

(3) Bilirkişi, internet kullanıcılarını kendi sitesine yönlendirecek şekilde internet kısa yolları kullanılmasına izin veremez ve reklam yapamaz.

## **ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**

### **Bilirkişi Listelerinin Oluşturulması**

#### **Bilirkişiliğe başvuru ve kabul şartları**

**MADDE 15 – (1)** Bilirkişilik başvurusunda bulunacak kişilerde aşağıdaki nitelikler aranır:

a) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıldan fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar ile zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma,

suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık, gerçeğe aykırı bilirkişilik veya tercümanlık yapma, yalan tanıklık ve yalan yere yemin suçlarından mahkûm olmamak.

b) Terör örgütleriyle iltisaklı veya irtibatlı olmamak.

c) Daha önce kendi isteği dışında siciliden ve listeden çıkarılmamış veya adli bilirkişilik dahil bilirkişilik yapmaktan yasaklanmamış olmak.

ç) Disiplin yönünden meslekten veya memuriyetten çıkarılmamış ya da sanat icrasından veya mesleki faaliyetten sürekli olarak yasaklanmamış olmak.

d) Meslek mensubu olarak görev yapabilmek için ilgili mevzuat gereği aranan şartları haiz olmak ve 16 ncı maddede belirtilen uzmanlık alanını gösteren diploma, meslekî yeterlilik belgesi, uzmanlık belgesi, ustalık belgesi veya benzeri belgeye sahip olmak.

e) Bilirkişilik temel eğitimini başarıyla tamamlamak.

f) Bilirkişilik yapacağı alanda en az beş yıl fiilen çalışmış olmak.

(2) Daha önce yaptığı başvurusu, meslekî olarak yeterli nitelikte bulunmadığı gerekçesiyle reddedilenler, başvuru tarihinden itibaren bir yıl geçmedikçe yeniden bilirkişilik yapmak için başvuruda bulunamaz.

(3) Komisyon bünyesinde fiilen hakemlik yapanlar, Komisyon bilirkişi listesinde yer alamaz.

#### **Uzmanlık alanları**

**MADDE 16 – (1) Bilirkişi atanacak kişilerin;**

a) Sakatlık/destekten yoksun kalma ve diğer bedeni zararlara bağlı tazminatlarının hesaplanmasında görevlendirilmesi için aktüer veya yardımcı aktüer ile üniversitelerin ilgili bölümlerinde görev yapan öğretim üyesi,

b) Değer kaybı dahil motorlu araç sigortalarının hesaplanmasında görevlendirilmesi için kara araçları branşında ruhsat sahibi sigorta eksperisi,

c) Yangın, doğal afetler, mühendislik ve diğer sigorta dallarında görevlendirilmesi için ilgili branşta ruhsat sahibi sigorta eksperisi, meslek odasına kayıtlı mühendis, veteriner hekim veya uzman, üniversitelerin ilgili bölümlerinde görev yapan öğretim üyesi,

ç) Sağlık/hastalık ve hayat sigortasına ilişkin tazminatların hesaplanmasında görevlendirilmesi için Devlet veya üniversite hastanesinde görev yapan veya emekli doktor, aktüer ya da üniversitelerin ilgili bölümlerinde görevli öğretim üyesi,

d) Adli trafik alanında görevlendirilmesi için adli trafik alanında hizmet veren resmi kurumlarda en az beş yıl süreyle çalışmış olması ve bu süre içerisinde sertifikalandırılması veya uzman olarak yetkilendirilmesi ya da Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Karayolları Genel Müdürlüğü'nün ilgili birimlerinde en az beş yıl süreyle çalışmış olması ve alanında sertifika sahibi,

e) Tarım sigortaları alanında görevlendirilmesi için TARSİM eksperisi ya da ilgili alanda öğretim üyesi, olması gerekir.

(2) Bakanlık, gerekli görülmesi halinde yukarıda belirtilen uzmanlık alanlarında değişiklik yapabilir ve diğer sigorta dallarında bilirkişilik yapacak kişilere de özel uzmanlık şartı getirebilir.

(3) Bilirkişi atanmasını gerektiren diğer hallerde, bilirkişi olarak atanacak kişinin, üniversitelerin ilgili bölümlerinde öğretim üyesi olması ya da adli bilirkişi listesine veya meslek odasına kayıtlı olması gerekir.

#### **İlân**

**MADDE 17 – (1) Komisyon Müdürlüğü, bilirkişi listelerinin oluşturulması veya ihtiyaca göre güncellenmesi amacıyla durumu her yıl en geç Şubat ayında Komisyonun internet sayfasında ilân eder.**

(2) İlânda, sicile ve listeye başvuru ve kabul şartları için gerekli belgeler ile başvurulacak uzmanlık alanları gösterilir.

(3) Komisyonun bilirkişi listesinde yeter sayıda bilirkişi bulunmayan uzmanlık alanlarında belirli dönemlere bağlı kalınsızın listeye yeni bilirkişi kaydı yapılabilir.

#### **Başvuruda istenecek belgeler**

**MADDE 18 – (1) Bilirkişi listesine kaydolmak isteyen kişilerden aşağıdaki belgeler istenir:**

a) Sigorta Tahkim Komisyonu Bilirkişi Başvuru Formu.

b) Vukuatlı Nüfus Cüzdanı örneği.

c) Adli sicil kaydı belgesi.

ç) Terör suçlarıyla ilgili hakkında soruşturma bulunmadığına dair savcılıktan alınacak belge.

d) Disiplin yönünden meslekten ya da memuriyetten çıkarılma cezası almadığına ve sanat icrasından geçici olarak yasaklı durumda olmadığına dair kayıtlı olduğu meslek kuruluşu ya da çalıştığı kurum veya kuruluştan alacağı belge.

e) Bilirkişilik yapacağı alanda en az beş yıllık meslekî deneyime sahip olduğunu gösteren belge.

f) Bilirkişilik yapacağı uzmanlık alanına ilişkin diploma, ruhsatname, sertifika veya yetki belgesi gibi belgelerin; bu belgeleri veren kurum, kuruluş veya komisyonca onaylı örneği.

g) Meslek kuruluşuna üye olduğuna dair (mesleğini icra edebilmek için herhangi bir meslek kuruluşuna kayıtlı olmak zorunda olanlar için) son üç ay içinde alınmış belge.

ğ) Son altı ay içerisinde çekilmiş olan 4 adet vesikalık fotoğraf.

h) Bilirkişilik temel eğitiminin tamamlandığına dair belge.

ı) Komisyon tarafından gerekli görülen diğer belgeler.

(2) 16 ncı maddedeki uzmanlık alanına sahip olup aynı zamanda adli bilirkişi listesine kayıtlı olanlardan yukarıdaki belgeler istenmez. Ancak bu kişiler kayıtlı oldukları bilirkişilik bölge kurulundan kayıtlı olduğu alana ilişkin belge getirir.

#### **Başvuruların değerlendirilmesi**

**MADDE 19** – (1) Başvurular, Komisyon Müdürlüğüne yapılır.

(2) Başvurular Komisyon Başkanlığı tarafından değerlendirilir. Yapılan değerlendirme sonucunda başvuru sahibinin 15 inci maddedeki şartları taşımadığının tespiti veya 18 inci maddede belirtilen belgelerin verilen sürede tamamlanmamış olması halinde talep reddedilir. Eksik belge ile başvurulması halinde, Komisyon Başkanlığı belgelerin tamamlanması için ek süre verir.

(3) Talepleri uygun görülenler Bakanlıkça belirlenen mesleki sorumluluk sigortası poliçesini sunmaları halinde listeye ve sicile kaydedilir.

(4) Komisyon Başkanlığı kararlarına karşı, kararın tebliğ veya ilan tarihinden itibaren on beş gün içinde Komisyon Başkanlığına itiraz edilir. İtiraz üzerine Komisyon Başkanlığı tarafından verilen karar yeniden değerlendirilerek itirazın kabulüne ya da reddine karar verilir ve karar itiraz edene tebliğ edilir. İtiraz üzerine verilen karar kesindir.

#### **Bilirkişilik sicili**

**MADDE 20** – (1) Bilirkişilik sicili, Komisyon nezdinde bilirkişilere sicil numarası verilmek suretiyle tutulur.

(2) Bilirkişilik sicilinde aşağıdaki hususlar yer alır:

- Sicil numarası.
- Bilirkişi adı ve soyadı, vesikalık fotoğrafı, Türkiye Cumhuriyeti kimlik veya yabancı ise pasaport ya da yabancı kimlik numarası.
- Yerleşim yeri ve iletişim bilgileri.
- Mesleği, uzmanlık alanı, çalıştığı kurum veya kuruluşun adı.
- Uzmanlığı gösteren belgelerin verildiği yer, tarih ve sayısı.
- Mesleki tecrübe bilgileri.
- Öğrenim bilgileri.
- Adli sicil ve arşiv kaydı.
- Disiplin cezasına ilişkin bilgiler.
- Bakanlık veya Komisyon tarafından gerekli görülen diğer bilgi ve belgeler.

#### **Sicil ve listeden çıkarılma**

**MADDE 21** – (1) Bilirkişiler, aşağıdaki şartlardan birinin gerçekleşmesi hâlinde sicilden ve listeden çıkarılır:

- Bilirkişiliğe kabul şartlarının kaybedilmesi veya bilirkişiliğe kabul tarihinde gerekli şartların bulunmadığının sonradan tespit edilmesi.
- Kanuni bir sebep olmaksızın bilirkişilik yapmaktan kaçınılması veya raporun belirlenen süre içinde mazeretsiz olarak verilmemesi.
- Bu Yönetmelikte düzenlenen etik ilkelerle bağdaşmayan, güven duygusunu sarsıcı tutum ve davranışlarda bulunulması.
- Bu Yönetmelikte belirtilen temel ilkelere aykırı olarak bilirkişilik faaliyetinde bulunulması.
- Yapılacak performans değerlendirmeleri sonucunda yeterli bulunulmaması.
- Bilirkişinin bağımsızlığına ve tarafsızlığına aykırı hareket etmesi.
- Bilirkişinin sicilden ve listeden çıkarılmayı talep etmesi.
- Bakanlık veya Komisyon tarafından belirlenen usul ve esaslara uyulmaması.

### **DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**

#### **Bilirkişi Görevlendirilmesi**

##### **Bilirkişi görevlendirilmesi ve seçimi**

**MADDE 22** – (1) Bilirkişi, çözümü hukuk dışında uzmanlığı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hallerde hakem tarafından görevlendirilir.

(2) Hakem, görevlendirilecek bilirkişinin uzmanlık alanını belirler. İşin mahiyetine göre gerekçesi açıkça gösterilmek kaydıyla, birden fazla bilirkişi görevlendirilebilir.

(3) Bilirkişiler, Komisyonca düzenlenen listeden seçilir. Uzmanlık alanında birden fazla bilirkişi bulunması halinde, hakem adilane şekilde bilirkişi seçimi yapmakla yükümlüdür.

(4) Komisyon listesinde ihtiyaç duyulan uzmanlık alanına sahip bilirkişi bulunmaması durumunda öncelikle, bilirkişi olarak atanacak kişinin, üniversitelerin ilgili bölümlerinde öğretim üyesi olması ya da adli bilirkişi listesine veya meslek odasına kayıtlı olması gerekir. Hakem, liste dışından seçmiş olduğu bilirkişiyi Komisyona gerekçeleriyle bildirir.

(5) Komisyon, bilirkişi seçimine ilişkin bilişim temelli sistem oluşturur.

##### **Bilirkişinin görev alanının belirlenmesi ve bilirkişiye bilgi verilmesi**

**MADDE 23** – (1) İnceleme yaptırılacak konunun kapsamı ve sınırları hakem tarafından, oluşturulan ara kararlar veya ayrı bir yazıyla bilirkişiye bildirilir. Bu yazıda aşağıdaki hususlara yer verilir:

- İnceleme konusunun bütün sınırlarıyla ve açıkça belirlenmesi.
- Bilirkişinin cevaplaması gereken sorular.
- Takdir edilen bilirkişi ücreti.
- Raporun verilme süresi.
- Gerçeğe aykırı mütalaada bulunması halinde Türk Ceza Kanununun 276 ncı maddesi uyarınca cezalandırılacağı.

(2) Bilirkişiye, inceleme konusu ile ilgili belgelerin aslı veya dijital ortamda bir sureti verilir.

##### **Bilirkişinin görev süresi**

**MADDE 24 –** (1) Bilirkişi, görevlendirmeyi yapan hakem tarafından verilen süre içinde raporunu hazırlayarak sunmakla yükümlüdür. Ancak işin niteliği itibarıyla verilen süre içinde raporun hazırlanmasına imkân bulunmazsa, talebi halinde bilirkişiye hakem tarafından ek süre verilebilir.

(2) Belirlenen süre içinde, makul bir mazereti olmaksızın raporunu vermeyen bilirkişi görevden alınıp, yerine başka bir bilirkişi görevlendirilebilir. Bu durumda, görevlendirmeyi yapan hakem, görevden alınan bilirkişiden o ana kadar yapmış olduğu işlemler hakkında açıklama yapmasını ve kendisine verilen dosya ve eklerinin eksiksiz olarak hemen geri verilmesini ister.

(3) Bilirkişi, kendisine verilen asıl veya ek süre dolmasına rağmen mazeretsiz olarak raporunu sunmadığı takdirde raporunu verinceye kadar kendisine yeni bir bilirkişilik görevi verilemez. Görevlendirmeyi yapan hakem bu durumu tespit ettiğinde derhal Komisyona bildirimde bulunur.

(4) Görevden alınan bilirkişinin hukuki ve cezai sorumlulukları saklı kalmak kaydıyla, görevlendirmeyi yapan hakem tarafından, gerekçesi belirtilmek suretiyle kendisine ücret ve masraf adı altında ödeme yapılıp yapılmayacağına karar verilir. Ayrıca durum Komisyona bildirilir.

#### **Bilirkişinin bildirim ve çekinme yükümlülüğü**

**MADDE 25 –** (1) Bilirkişi, kendisine tevdi olunan görevin, uzmanlığı, özel veya teknik bilgiyi gerektirmediğini, uzmanlık alanına girmediğini, inceleme konusu iş ve işlemlerin açıklığa kavuşturulması için alanında uzman başka bir bilirkişi ile işbirliğine ihtiyaç duyduğunu veya varsa görevden çekinmeyi haklı kılabacak bir mazeretinin bulunduğunu, görevin kendisine verilme tarihinden veya çekinmeyi gerektirecek durumun sonradan öğrenilmesi halinde bu tarihten itibaren en geç bir hafta içinde görevlendirmeyi yapan hakeme bildirir.

(2) Bilirkişiler; uyuşmazlığın tarafları, taraf vekilleri veya uyuşmazlığa bakan hakemlerle menfaat ortaklığı olanlar ile bunların eş ve üçüncü derece dâhil kan ve kayın hısımlarıyla ilgili dosyada bilirkişilik görevi üstlenemezler. Belirtilen nedenlerden dolayı bilirkişilik yapamayacak olan bilirkişi durumu Komisyona bildirmek zorundadır.

(3) Bilirkişiler ortaklık, istihdam, vekalet, danışmanlık veya diğer iş ilişkisi içinde buldukları kişi ve kuruluşların Komisyonda taraf olduğu uyuşmazlıklarda bilirkişilik yapamazlar. Bilirkişiler, bu şekilde iş ilişkisi içinde buldukları kişi ve kurumları listeye kaydolurken ya da bu durumun sonradan ortaya çıkması halinde, en geç bir hafta içinde Komisyona bildirmek zorundadır.

(4) Bilirkişiler ortaklık, istihdam, vekalet, danışmanlık veya diğer iş ilişkisi sona ermiş olsa dahi, buralardan ayrıldıkları tarihten itibaren iki yıl geçmeden bu kişi ve kuruluşların taraf oldukları uyuşmazlıklarda bilirkişilik yapamaz.

#### **Bilirkişinin yetkileri**

**MADDE 26 –** (1) Bilirkişi, yapacağı ön incelemede, incelemeyi gerçekleştirebilmesi için bazı hususların önceden araştırılması ve tespiti ile kendisine teslim edilen dosya ve belgelere ilave olarak başka kayıt ve belgelere ihtiyaç duyması halinde, bir hafta içinde görevlendirmeyi yapan hakemden talepte bulunabileceği gibi gerekli görülen hallerde hakemin yetkilendirmesine bağlı olarak ilgili kurum, kuruluş ve kişilerden belge temin edebilir.

(2) Bilirkişi, görev alanı veya sınırları hakkında tereddüde düşerse, bunun giderilmesini görevlendirmeyi yapan hakemden her zaman talep edebilir.

#### **Bilirkişi raporu**

**MADDE 27 –** (1) Bilirkişi raporu gerekçeli, açık ve denetime elverişli olmalıdır.

(2) Bilirkişi raporunda aşağıdaki hususlar yer alır:

- a) Görevlendirmeyi yapan hakem.
- b) Dosya numarası.
- c) Uyuşmazlığın taraflarına ait bilgiler.
- ç) Görevlendirme tarihi ve süresi.
- d) İncelemenin konusu.
- e) Kendisinden gözlemlenmesi ve incelenmesi istenen maddi unsurlar.
- f) İnceleme yöntemi.
- g) Bilimsel ve teknik dayanaklar.
- ğ) Gerekçeli sonuç.
- h) Raporun düzenlenme tarihi.
- ı) Bilirkişinin adı ve soyadı, unvanı, sicil numarası ve imzası.

(3) Birden fazla bilirkişi görevlendirilen durumlarda, farklı görüşler varsa raporda ayrı ayrı açıklanır. Farklı görüşler ayrı bir rapor halinde de hakeme sunulabilir.

(4) Bilirkişi raporuna, incelemeye esas maddi unsurları belgeleyen ve sonuçların açıklanmasına yardımcı olan şema, harita, kroki, fotoğraf, tablo ile diğer kayıt ve belgeler de eklenir.

(5) Bilirkişi, raporunda sözlü açıklamaları sırasında hukuki nitelendirme ve değerlendirmelerde bulunamaz.

#### **Bilirkişinin oy ve görüşünün değerlendirilmesi**

**MADDE 28 –** (1) Bilirkişi raporu, görevlendirmeyi yapan hakem tarafından diğer delillerle birlikte serbestçe değerlendirilir.

(2) Görevlendirmeyi yapan hakem, bilirkişi raporundaki eksiklik yahut belirsizliğin tamamlanması veya açıklığa kavuşturulmasını sağlamak için yeni sorular yöneltmek suretiyle bilirkişiden ek rapor isteyebilir.

(3) Bilirkişi raporunda eksik veya anlaşılmasız hususların bulunması halinde; görevlendirmeyi yapan hakem tarafından belirlenen süre içinde bilirkişiden yazılı açıklama istenir. İhtiyaç duyulduğu takdirde, bilirkişinin oy ve görüşünü sözlü olarak açıklamasına karar verirse, açıklamaları tutanağa geçirilir ve bilirkişinin de imzası alınır. Kurul hâlinde görevlendirme söz konusu ise, bilirkişilerin bilgilerine başvuru hususu hemen aralarında müzakere etmelerine imkân tanınır ve müzakere sonucunda açıklanan oy ve görüş, tutanağa geçirilerek bilirkişilere imza ettirilir.

**Bilirkişi gider ve ücreti**

**MADDE 29** – (1) Bilirkişi gider ve ücretine ilişkin usul ve esaslar Komisyon Başkanlığının görüşü alınarak Bakanlıkça çıkarılacak Tarife ile belirlenir.

(2) Komisyon, bilirkişi ücretlerinin Komisyon adına açılacak bir banka hesabına yatırılması ve vergi kesintisi yapıldıktan sonra bilirkişiye ödenmesi hususunda gerekli düzenlemeleri yapar.

**Bilirkişinin cezai ve hukuki sorumluluğu**

**MADDE 30** – (1) Bilirkişi, Türk Ceza Kanunu anlamında kamu görevlisidir.

(2) Bilirkişi, kasten gerçeğe aykırı mütalaada bulunması halinde, Türk Ceza Kanununun 276 ncı maddesi uyarınca sorumlu tutulur.

(3) Bilirkişinin kasten veya ağır ihmal suretiyle düzenlemiş olduğu gerçeğe aykırı raporun, hükme esas alınması sebebiyle zarar görmüş olanlar, bu zararın tazmini için bilirkişiye karşı doğrudan tazminat davası açabilirler.

(4) Bilirkişiler mesleki sorumluluk sigortası yaptırır. Mesleki sorumluluk sigortasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

**BEŞİNCİ BÖLÜM****Denetim ve Performans Değerlendirmesi****Disiplin Kurulu, toplanması, çalışma yöntemi ve giderleri**

**MADDE 31** – (1) Disiplin Kurulu; Bakanlıkça belirlenecek iki üye, itiraz hakemleri arasında seçilen iki üye ile Komisyon Müdürü ve yardımcısı olmak üzere toplam üç asil, üç de yedek üyeden oluşur. Bakanlık temsilcilerinden daha kıdemli olan üye, itiraz hakemlerinden daha uzun süredir itiraz hakemi olan üye ile Komisyon Müdürü asil üyedir. Disiplin Kuruluna Bakanlık temsilcisi başkanlık eder. Bakanlık temsilcilerinin asgari on yıl kamu hizmetinde çalışmış ve sigortacılık alanında deneyim sahibi olması gerekir.

(2) Disiplin Kurulunda görev alacak asil ve yedek üyeler Komisyon Başkanlığına yazılı olarak bildirilir. Disiplin Kurulu üyelerinin görevlendirilmesi Komisyon Başkanlığı tarafından yapılır.

(3) Disiplin Kurulu, üyelerin tamamının katılımı ile Disiplin Kurulu Başkanının çağrısı üzerine toplanır. Asil üyelerden birinin veya birkaçının mazereti nedeniyle bulunmaması durumunda, yedek üyeler Disiplin Kurulu Başkanı tarafından toplantıya davet edilir.

(4) Disiplin Kurulu, bilirkişiler hakkında düzenlenen raporları dikkate alarak değerlendirmelerini yapar. Toplantılarda kararlar oy çokluğu ile alınır.

(5) Disiplin Kurulunun sekretarya ve arşiv işlemleri Komisyon Müdürlüğu tarafından yürütülür.

(6) Disiplin Kurulu üyeleri ayda azami üç toplantı yapabilir. Disiplin Kurulunun toplantıya katılan üyelerine bir ay içinde üçten fazla olmamak üzere her toplantı günü için (3000) gösterge rakamının Devlet memurlarına uygulanan aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarda toplantı ücreti ödenir. Toplantı ile ilgili diğer masraflar da Komisyon tarafından karşılanır.

**Denetim ve inceleme**

**MADDE 32** – (1) Bilirkişiler, görevleriyle ilgili tutum ve davranışlarının veya hazırladıkları raporların mevzuata uygunluğu bakımından Disiplin Kurulu tarafından resen veya başvuru üzerine denetlenir.

(2) Görevlendirmeyi yapan hakem, görevlendirdiği bilirkişinin göreviyle ilgili tutum ve davranışlarının veya hazırladığı raporun mevzuata uygun olmadığını iddia etmesi durumunda, varsa dayanak bilgi ve belgeleri de ekleyerek bu hususu Komisyona bildirir.

(3) Bilirkişi raporlarının özel veya teknik bilgi yönünden içeriğine ilişkin olarak Komisyona başvuru yapılamaz.

(4) Komisyon tarafından yapılan değerlendirme neticesinde, ikinci fıkrada belirtilen iddiaların ciddi bulunması halinde, konu Komisyon tarafından Disiplin Kuruluna bildirilir.

**Denetimin kapsamı**

**MADDE 33** – (1) Disiplin Kurulu, bilirkişi raporlarının ilgili mevzuatta gösterilen usul ve esaslara uygun hazırlanıp hazırlanmadığı hususlarını denetler.

(2) Disiplin Kurulu, bilirkişi raporlarını özel veya teknik bilgi yönünden denetleyemez.

(3) Bilirkişi raporlarına ilişkin yargı mercileri tarafından yapılacak denetimler bu Yönetmelik kapsamı dışındadır.

**İncelemenin usul ve esasları**

**MADDE 34** – (1) Disiplin Kurulu, bilirkişilik temel ilkeleri ile etik ilkeleri ihlal ettiği iddia edilen bilirkişiler hakkında başvuru üzerine veya resen gerekli inceleme ve araştırmayı bizzat yapabileceği gibi Komisyon vasıtasıyla da yapabilir. Disiplin Kurulu Başkanı veya görevlendirilen üye, bizzat veya istinabe suretiyle delilleri toplar, gerekli gördüğu kimselerin beyanlarını alır ve yapacağı inceleme sonucunda hazırladığı raporu Disiplin Kuruluna sunar.

(2) Bilirkişi hakkındaki inceleme, ivedilikle ve her halde başvuru veya resen incelemeye başlama tarihinden itibaren en geç altı ay içinde sonuçlandırılır.

(3) Disiplin Kurulu, inceleme sırasında yargı mercilerinden, kamu kurum ve kuruluşlarından, meslek odalarından, özel hukuk tüzel kişilerinden ve gerçek kişilerden inceleme konusuyla ilgili bilgi ve belge talep edebilir. İlgililerce bu talebin yerine getirilmesi zorunludur.

**Denetim ve inceleme sonucu verilecek kararlar**

**MADDE 35** – (1) Bilirkişi raporlarının özel veya teknik bilgi yönünden içeriğine ilişkin yapılan başvurular incelenmeksizin reddedilir. Bu yöndeki başvurular bilirkişinin bağlı bulunduğu meslek kuruluşu veya görev yaptığı kuruluşlara gönderilir.

(2) Listeye kayıtlı bilirkişiler hakkında yapılan ön inceleme sonucunda, ihlalin 21 inci maddenin birinci fıkrasının (b), (c), (ç), (d) ve (g) bentlerinde belirtilen hâllerden olması hâlinde, ihlalin niteliğine göre siciliden ve listeden sürekli çıkarma yaptırımını yerine uyarma veya bir yıla kadar geçici süreyle listeden çıkarma yaptırımını uygulanabilir.

(3) Bilirkişilik sicili ve listesinde kayıtlı olmayıp da 22 nci maddenin dördüncü fıkrası uyarınca görevlendirilenlerin 21 inci maddenin birinci fıkrasının (b), (c), (ç), (d), (e) ve (g) bentlerine aykırı olarak bilirkişilik faaliyetinde bulduklarının tespit edilmesi hâlinde, ihlalin niteliğine göre uyarma veya bir yıla kadar geçici süreyle ya da sürekli olarak Komisyon nezdinde bilirkişilik yapmaktan yasaklanabilir.

(4) Sicilden silinme ve listeden geçici olarak silinmeden başka bir disiplin cezası verilen bilirkişiler, söz konusu cezaların uygulanmasından itibaren beş yıl geçtikten sonra, Disiplin Kurulu sekreteryasına başvurarak haklarındaki disiplin cezalarının sicillerinden silinmesini talep edebilir. İlgilinin bu süre içinde disiplin cezası almamış olması halinde, disiplin cezasının silinmesine karar verilir.

#### **Listeden çıkarılma usulü**

**MADDE 36** – (1) Adli bilirkişi listesinden çıkarılanların, listeden çıkarılma bilgisi Komisyona ulaştığında, Komisyon nezdinde tutulan bilirkişi listesinden de çıkarılır.

(2) 34 üncü maddenin birinci fıkrasında düzenlenen inceleme sonucunda ihlalin, listeden çıkarılmayı gerektirdiği sonucuna varılması halinde bilirkişi, Komisyon nezdinde tutulan bilirkişi listesinden çıkarılır.

(3) Bilirkişinin, Komisyon nezdinde tutulan bilirkişi listesinden sürekli veya geçici olarak çıkarılması, uyarılması veya başka bir yaptırım uygulanması durumunda durum Komisyon Müdürü tarafından bilirkişiye yazılı olarak tebliğ edilir. Ayrıca, bu karar bilirkişinin görev yaptığı kamu kurum ve kuruluşlarına, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ve ilgili diğer yerlere bildirilir.

#### **Performans değerlendirilmesi ve kaydı**

**MADDE 37** – (1) Performans kaydı, bilirkişiler hakkında Disiplin Kurulu tarafından yapılacak denetim ve performans değerlendirmeleri ile sonuçlarının tutulduğu kayıttır.

(2) Performans kaydında aşağıdaki hususlar yer alır:

- a) Bilirkişiye dosyanın tevdi tarihi.
- b) Rapor için verilen süre.
- c) Rapor teslim tarihi.
- ç) Dosyanın bilirkişide kaldığı süre.
- d) Bilirkişinin hukuki konularda görüş beyan edip etmediği.
- e) Raporun bizzat bilirkişi tarafından hazırlanıp hazırlanmadığı.
- f) Rapor yazım tekniğine uyum.
- g) Raporun hükme esas alınıp alınmadığı.
- ğ) Etik ilkelere uyum.
- h) Bilirkişi kusurundan kaynaklı ek rapor olup olmadığı.
- ı) Yeni bilirkişi raporu olup olmadığı.
- i) Bilirkişilik uzmanlık alanı dışında rapor tanzim edilip edilmediği.
- j) Bilirkişilik yapmaktan kaçınılıp kaçınılmadığı.
- k) Raporun belirlenen süre içinde mazeretsiz olarak verilip verilmediği.
- l) Denetim ve performans sonucu.
- m) Düşünceler.

(3) Bu kayıta yer alan bilgilerden rapora ilişkin hususlar görevlendirmeyi yapan hakemler tarafından, diğer bilgiler Komisyon tarafından girilir.

(4) Denetim ve performans değerlendirilmesine ilişkin bilgiler Komisyon Başkanlığı erişebilir.

(5) Bilirkişilerin denetimine ve performansına ilişkin usul ve esaslar Bakanlığın görüşü alınarak Komisyon Başkanlığı tarafından hazırlanır.

#### **İtiraz**

**MADDE 38** – (1) Disiplin Kurulu tarafından verilen kararlara karşı, kararın ilgiliye tebliğinden itibaren 15 gün içerisinde Komisyon Başkanlığına itiraz edilebilir.

(2) Komisyon Başkanlığı, itirazı, itiraz tarihinden sonraki ilk toplantısında inceleyerek karara bağlar.

(3) Komisyon Başkanlığı tarafından verilen karar kesindir.

(4) Disiplin cezalarına ilişkin kararlar, kesinleşmedikçe uygulanamaz.

### **ALTINCI BÖLÜM** **Çeşitli ve Son Hükümler**

#### **Uygulanacak diğer hükümler**

**MADDE 39** – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde adli bilirkişilik mevzuatının ilgili hükümleri kıyasen uygulanır.

#### **Yürürlük**

**MADDE 40** – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinden 4 ay sonra yürürlüğe girer.

#### **Yürütme**

**MADDE 41** – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanı yürütür.